

Tantárgy adatlap és tantárgykövetelmények

Utoljára módosítva: 2012.11.16.

Áramlástan (Fluid Mechanics)

1.	kód	Szemeszter	Követelmény	Kredit	Nyelv
	BMEGEÁTAG11	4.	2+2+1 „f”	5	magyar

2. A tantárgyfelelős személy és tanszék:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Vad János	egyetemi docens	BME Áramlástan Tanszék

3. A tantárgy előadója:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Vad János	egyetemi docens	BME Áramlástan Tanszék

4. A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít: matematika, szilárdságtan, fizikai alapismeretek

5. Kötelező előtanulmányi rend: Matematika A3 (BMETE90AX10)

6. A tantárgy célkitűzése: A hallgatók elsajátítják a cseppfolyós és légnemű közegek áramlásával, ennek megismerésével, leírásával kapcsolatos, a műszaki alkalmazások szempontjából fontos ismereteket. Ezekre az ismeretekre építve a laboratóriumi és a példamegoldó gyakorlatok segítségével a tantárgy bevezeti a hallgatókat közegek áramlásával kapcsolatos műszaki feladatok megoldásába. Különös hangsúlyt kapnak az áramlások mérésével, a gépekben, berendezésekben és csővezetékben lejátszódó áramlási folyamatokkal kapcsolatos mérés-technikai ismeretek. A hallgatók a félévközi zárthelyiken, teszteken és laboratóriumi méréseken az elméleti ismeretek elsajátításáról és azok gyakorlati alkalmazásában szerzett jártasságokról adnak számot. A tantárgy felkészíti a hallgatókat a mérnöki alkotómunkájuk során felmerülő áramlástan problémák felismerésére, a gyakran felmerülő feladatok megoldására, és képessé teszi arra, hogy az elsajátított ismeretekre építve önképzéssel bonyolultabb feladatok megoldására is vállalkozni tudjanak.

7. A tantárgy részletes tematikája (Az adott félévre - pl. szünnapok miatt- aktualizált félévbeosztást ld. külön lapon!)

1. hét	1.EA: 1.GYAK: 1.LAB:	Folyadékok sajátosságai, Newton viszkozitási törvénye, kavitáció, folyadékok áramlásának leírása, erőkterek Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzusok: 1. mérés-előkészítő óra: mérési módszerek és mérőműszerek bemutatása
2. hét	2.EA: 2.GYAK: 1.LAB:	Áramlások jellemzése, szemléltetése, a potenciális örvény, a folytonosság tétele, hidrosztatika Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzusok: 1. mérés-előkészítő óra: mérési módszerek és mérőműszerek bemutatása
3. hét	3.EA: 3.GYAK: 2.LAB:	Folyadékrész gyorsulása, Euler-egyenlet, a Bernoulli-egyenlet, össz-, statikus és dinamikus nyomás, Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzusok: 2. mérés-előkészítő óra: mérési módszerek és mérőműszerek bemutatása
4. hét	4.EA: 4.GYAK: 2.LAB:	Bernoulli alappéldák: térfogatáram mérés Venturi-csővel, nyomás, sebesség és térfogatáram mérés 1. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) . Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzusok: 2. mérés-előkészítő óra: mérési módszerek és mérőműszerek bemutatása
5. hét	5.EA: 5.GYAK: 3.LAB:	Mozdony vízfelszívó, forgó cső szivattyú, instacioner kiömlés tartályból 1. zárthelyi dolgozat (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzusok: 3. mérés-előkészítő óra: + heti mérés zárthelyi dolgozat , mérési feladatok és berendezések megismerése.
6. hét	6.EA: 6.GYAK: 3.LAB:	Euler-egyenlet természetes koordináta-rendszerben, örvénytételek, testek úszása 2. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) . Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzusok: 3. mérés-előkészítő óra: # heti mérés zárthelyi dolgozat , mérési feladatok és berendezések megismerése. PÓTLÁS ÓRARENDEKEN KÍVÜLI IDŐPONTBAN: + heti mérés ZH pótlás, és beszámoló
7. hét	7.EA: 7.GYAK: 4.LAB:	Impulzustétel és alkalmazásai, síkklap, sugár kontrakció, Borda-Carnot átmenet, Pelton turbina 2. zárthelyi dolgozat (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzus: „+A” mérési feladat PÓTLÁS ÓRARENDEKEN KÍVÜLI IDŐPONTBAN: # heti mérés ZH pótlás, és beszámoló
8. hét	8.EA: 8.GYAK: 4.LAB:	Kutta-Zsukovszkij tétel, Allievi elmélet, Euler-féle turbinaegyenlet, légcsavar, szélkerék 3. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) . Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzus: „#A” mérési feladat
9. hét	9.EA: 9.GYAK: 5.LAB:	Nem-newtoni közegek, mozgásegyenlet, Navier-Stokes egyenlet, lamináris csőáramlás, lamináris / turbulens áramlás 3. zárthelyi dolgozat (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzus: „+B” mérési feladat, „+A” mérési jegyzőkönyv leadása
10. hét	10.EA: 10.GYAK: 5.LAB:	Hidraulika, dimenzióanalízis, veszteséges Bernoulli-egyenlet, csőűrlődési tényező, idomdarabok vesztesége 4. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) . Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzus: „#B” mérési feladat, „#A” mérési jegyzőkönyv leadása PÓTLÁS ÓRARENDEKEN KÍVÜLI IDŐPONTBAN: 1., 2., 3. pót-teszt és 1., 2., 3. pót-ZH-k
11. hét	11.EA: 11.GYAK: 6.LAB:	Veszteségszámítás összenyomható közegre, áramlások hasonlósága, határértékek, keveredési úthozs turbulencia modell, síkklap menti határérték 4. zárthelyi dolgozat (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzus: „+B” mérési jegyzőkönyv leadása, Elmaradt mérések pótlása, javítása, mérés kiértékeléssel és prezentációval kapcsolatos konzultáció
12. hét	12.EA: 12.GYAK: 6.LAB:	Energiaegyenlet, hang terjedési sebesség, hullámok terjedése gázokban 5. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzus: „#B” mérési jegyzőkönyv leadása, Elmaradt mérések pótlása, javítása, mérés kiértékeléssel és prezentációval kapcsolatos konzultáció
13. hét	13.EA: 13.GYAK: 7.LAB:	Kiáramlás tartályból, a Laval-cső alkalmazása és egyszerűsített számítása 5. zárthelyi dolgozat (eddig elhangzott anyagból) . Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból + heti kurzus: „+A” és „+B” mérések prezentációja
14. hét	14.EA: 14.GYAK: 7.LAB:	Áramlásba helyezett testekre ható erő 6. teszt feladatsor (eddig elhangzott anyagból) Példamegoldás előadáson elhangzott anyagból # heti kurzus: „#A” és „#B” mérések prezentációja PÓTLÁS ÓRARENDEKEN KÍVÜLI IDŐPONTBAN: 4., 5., 6. pót-teszt és 4. és 5. pót-ZH-k

A PÓTLÁSI HÉTEN egyszer pótolható az elmaradt mérés prezentáció (legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó nap 16h-ig leadott, és elfogadott (min.40%) mérési jegyzőkönyv esetén), valamint a TVSz 16§(3) által megengedett esetben ismételt pótolható egy eredménytelen zárthelyi és egy eredménytelen teszt.

8. A tantárgy oktatásának módja: (2+2+1) „f”

Előadás: 26/hét Gyakorlat: 26/hét (tantermi) Labor: 16/hét = 7×26 labor mérések +/# heti osztásban

9. Követelmények, javítási és pótlási lehetőségek:

9.1. A foglalkozásokon való jelenlét: Az előadásokon, a gyakorlatokon és a laboratóriumi foglalkozásokon való részvétel, a zárthelyi dolgozatok (ZH) és a teszt feladatsorok (TF) megírása kötelező. Az ellenőrzés az aláírással beadott ZH- és TF-lapok, a laboratóriumi mérésnél és az előadásokon jelenléti ív alapján történik minden alkalommal. Az igazolatlanul nem látogatott laboratóriumi foglalkozások pótlására nincs lehetőség. A jelenléttel kapcsolatos egyéb kérdésekben az aktuális TVSz a mérvadó.

9.2. Félévközi számonkérések: A szorgalmi időszakban tartott 4., 6., 8., 10., 12. és 14. heti tantermi gyakorlatokon ún. **teszt feladatsorok** (TF: összesen 6 db), az 5., 7., 9., 11. és 13. heti gyakorlatokon **zárthelyi dolgozatok** (ZH: 5db), a labormérések megkezdése előtt (5. ill. 6.

héten) **mérés zárthelyi dolgozat (MZH)**: 1db megírására kerül sor. A félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele a valamennyi TF-ből ill. ZH-ből egyenként min. 40% eredmény elérése, valamint a „megfelelt” (min.50%-ra értékelt) minősítésű MZH, mely a mérések megkezdésének feltétele is.

9.2.1. Teszt feladatsor (TF): Egy TF 5db, egyenként 2 pontos tesztkérdést tartalmaz (összesen max. 10pont). A félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele, hogy az 6db TF-ből egyenként legalább 40%-ot (min.4 pontot) kell elérni. A 6db TF összesen max.60 pontra értékelhető, mely a **félévközi jegybe egyenként 5%, összesítve 30%** részarányban számít be.

9.2.2. Zárthelyi dolgozat (ZH): A ZH az elmélet példamegoldással való gyakorlati alkalmazásának elsajátítását ellenőrző írásbeli dolgozat. Egy ZH max. 20 pontra értékelhető. A félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele, hogy az 5db ZH-ből egyenként legalább 40%-ot (min.8 pontot) kell érni. Az 5db ZH összesen max.100 pontra értékelhető, mely a **félévközi jegybe egyenként 8%, összesítve 40%** részarányban számít be.

9.2.3. Laboratóriumi mérések (MZH, mérési jegyzőkönyv és prezentáció): A hallgatók 4 főből álló mérőcsoportjai az Áramlástan Tanszék laboratóriumában tartott méréseken vesznek részt. Ezt megelőzően a hallgatók +, # heti kurzus beosztásuktól függően az 1., 3., 5. ill. 2., 4., 6. heteken 3db méréselőkészítő laborfoglalkozáson vesznek részt. A mérések megkezdésének előfeltétele a + heti kurzusok 5. heti ill. a # heti kurzusok 6. heti méréselőkészítő laborfoglalkozáson megírt, az áramlástan mérésekkel kapcsolatos ismeretek elsajátítását ellenőrző **mérési zárthelyi dolgozat (MZH)** „megfelelt” (min.50%) eredménye. „Nem megfelelt” MZH eredmény a következő heti órarenden kívüli időpontban tartott mérés pót-zárthelyin, illetve annak sikertelensége (<50%) esetén a gyakorlatvezetőnél egy alkalommal – különjárási díj ellenében – szóbeli beszámolóval javítható legkésőbb az adott hallgató első „A” jelű mérése előtti nap 16h-ig. A félévközi jegy kiszámításában a MZH 50% vagy annál jobb eredménye nem játszik szerepet, de közvetve a félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele, mivel a „megfelelt” MZH eredmény a mérések megkezdésének feltétele.

A mérés elvégzése után mérési jegyzőkönyvet (max.20pont) és mérés prezentációt (max.20pont) kell készíteni, melyek összesen **max.40** pontra értékelhetők. A félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele külön legalább 40%-ra (8pont) értékelt mérési jegyzőkönyv és külön legalább 40%-ra (8pont) értékelt mérés prezentáció. A mérésből így összesen max.40 pont érhető el, mely a **félévközi jegybe 30%** részarányban számít be. A mérések lebonyolításának és értékelésének módját a jelen „Tantárgy adatlap és tantárgykövetelményekhez” mellékelt „Áramlástan tárgy laboratóriumi gyakorlat követelményrendszerében” részletezzük.

9.3. Javítási és pótlási lehetőségek:

9.3.1. Zárthelyi dolgozatok, teszt feladatsorok: Ugyanazon feltételekkel lehetőség van a sikertelen (<40%) ZH és sikertelen TF egyszeri javítására/pótlására a számonkérést követően a 7. pontban részletezett beosztásban órarenden kívüli időpontban. A pótZH ill. pótTF írásra a TVSz 14.§(1) és 16.§(3) előírása érvényes: félévközi jegy megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a számonkérések fele (lefelé kerekítve), azaz 2db ZH ill. 3db TF esetében ne vegyen igénybe pótlást. A pótlási héten további **ismételt pótlás/javítás** – különjárási díj ellenében – a TVSz 16.§(3.) szerint csak egy sikertelen ZH és egy sikertelen TF esetében vehető igénybe. A javító céllal ismételt megírt ZH vagy TF esetén a javításon elért eredmény kerül a javítandó eredmény helyére, ld. TVSz 16.§(1). A TVSz szerint igazolt hiányzás (pl. betegség) esetén a ZH ill. TF a szorgalmi időszakban a gyakorlatvezetővel egyeztetve a legrövidebb időn belül – célszerűen még a pótlás időpontja előtti időpontban – ill. végső esetben a pótlási héten pótolandó.

9.3.2. Laboratóriumi mérések: Mivel mérési feladat kizárólag „megfelelt” mérés zárthelyi dolgozat (MZH) eredmény esetén kezdhető meg, a MZH sikertelensége (<50%) esetén kötelező pótMZH-t kell írni a MZH-t követő héten, órarendi időpontban kívül. Sikertelen pótMZH esetén – különjárási díj ellenében – a hallgatónak eredményes (≥50%) szóbeli beszámólót (ismételt pótMZH) kell tenni – órarendi időpontban kívül – a gyakorlatvezetőnél a beosztás szerinti első mérési feladat előtti (+kurzus esetén a 6.; míg # kurzus esetén a 7.) hét utolsó munkanapján 16h-ig. Egyedi esetben igazolt hiányzás esetén az oktatóval való megállapodás szerinti módon és időpontban történik a pótlás. Igazolatlan hiányzás esetén nincs további pótlási lehetőség. Mérési jegyzőkönyv pótlási héten nem adható be, így elégtelen a félévközi jegye annak a hallgatónak, akinek nincs legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó nap 16h-ig beadott és elfogadott (legalább 40%-ra értékelt) mérési jegyzőkönyve. Elégtelen a félévközi jegye annak a hallgatónak, akinek nincs elfogadott (legalább 40%-ra értékelt) mérés prezentációja. Pótlási héten csak mérési prezentáció pótolható különjárási díj ellenében, de ehhez elfogadott (legalább 40%-ra értékelt) mérési jegyzőkönyv szükséges. Részletesebben ld. a mellékelt „Áramlástan tárgy laboratóriumi gyakorlatok követelményrendszere” c. leírást.

9.4. A félévközi jegy megszerzésének feltételei és annak számítása

9.4.1. A félévközi jegy megszerzésének feltételei:

- valamennyi TF és ZH esetén egyenként a legalább megfelelt (40%) eredmény,
- megfelelt (min. 40%) minősítésű mérési jegyzőkönyv és megfelelt (min. 40%) minősítésű beszámoló előadás.
- mérés megkezdésének előfeltétele a megfelelt (min. 50%) minősítésű mérési zárthelyi eredmény.

9.4.2. Félévközi jegy kiszámításának módja:

A számonkérések **százalékos részarányai** a félévközi érdemjegyben:

„ZH[%]”: zárthelyi dolgozat	40 %	5db × 20p	=min. 40p / max. 100p,	%-ban kifejezve
„TF[%]”: teszt feladatsor	30 %	6db × (5×2p)	=min. 24p / max. 60p,	%-ban kifejezve
„MZH[%]”: mérés zárthelyi	0 %	1db × (20p)	=min. 10p / max. 20p,	„≥50% megfelelt”/”<50% nem felelt meg”
„M[%]”: jk+prez.	30 %	(1,„jk”)+(1,„prez”)	=min8p+min8p/max20p+max20p=min16p/max40p	%-ban kifejezve
Összesen:	100 %		=min. 80p / max. 200p,	%-ban kifejezve

Kiszámítás módja: $EREDMÉNY[\%] = \boxed{40\% \times ZH} + \boxed{30\% \times TF} + \boxed{30\% \times M}$

Félévközi jegy az EREDMÉNY [%] függvényében:

0% ≤ elégtelen(1) < 40%	40% ≤ elégséges(2) < 55%
55% ≤ közepes(3) < 70%	70% ≤ jó(4) < 85%
85% ≤ jeles(5) ≤ 100%	

A 3/2011. sz. Rectori Utasítás szerint elégtelen (1) félévközi jegy ill. fegyelmi eljárás indítás a következmény azon hallgatók számára, aki esetében az írásbeli vagy szóbeli számonkérés (teszt-feladatsor, zárthelyi, mérés zárthelyi, mérési jegyzőkönyv, mérés prezentáció) során bebizonyosodott, hogy azokat nem önállóan (részletezve ld. a vonatkozó 2§) készítették.

10. Konzultációs lehetőségek:

Előadónál, ill. gyakorlat- és mérésvezetőknél hivatalos konzultációs időpontban (ld. honlap, faliújság).

11. Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

Lajos T.: Az áramlástan alapjai, tankönyv, Budapest, 2008, ISBN 978 963 066 382 3 + ingyenes DVD melléklet
Tantárgy honlapja: <http://www.ara.bme.hu/oktatas/tantargy/NEPTUN/BMEGEATAG11/>

12. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka: a felkészülés összesen kb. 50 óra otthoni munkát igényel.

13. A tantárgy tematikáját kidolgozta:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:
Dr. Vad János	egyetemi docens	BME Áramlástan Tanszék

L.1. A mérések lebonyolítása

- L.1.1. A gépészmérnöki gyakorlatban előforduló áramlástechnikai feladatok mérések útján történő megoldására való felkészülés céljából 7 alkalommal (+/heti kurzus-osztásban) laboratóriumi gyakorlatokat tartunk az Áramlástan Tanszék laboratóriumában (BME „Ae” ép. földszint, H-1111 Budapest, Bertalan Lajos u. 4-6.). A mérések megkezdésének előfeltétele „megfelelt” ($\geq 50\%$) eredményű írásbeli **mérési zárthelyi dolgozat**. Sikertelen mérési zárthelyi a következő héten írásban pótolható. Sikertelen ($< 50\%$) mérés pót-zárthelyi a gyakorlatvezetőnél – különjárás díj ellenében – egy alkalommal szóbeli beszámolóval javítható. A „megfelelt” mérési zárthelyi eredmény a mérések megkezdésének, így közvetve a félévközi jegy megszerzésének egyik feltétele.
- L.1.2. A Tanszék minden, sikeres mérési zárthelyivel rendelkező hallgató számára mérési feladatot jelöl ki. A Tanszék adott kurzus hallgatóit 4 fős mérőcsoportokba osztja. A 4 fős mérési csoportok mindegyike két („A” és „B” jelű) mérési feladatot kap. Az első ún. „A” mérési feladattal a 4 hallgatóból előzetes beosztás szerint kijelölt 2 hallgató (ún. mérésvezető hallgató) a felelős, a mérőcsoport másik két tagja a mérési feladat elvégzésében segítőként vesz részt. A második ún. „B” mérési feladat 2 fő mérésvezető hallgatója az „A” mérésen segítőként résztvevő 2 hallgató lesz, így a „B” mérés segítői pedig az „A” mérés mérésvezetői lesznek.
- L.1.3. Ha nem osztható be minden hallgató a fentiek szerint, akkor a mérésvezető oktató más beosztást is alkalmazhat.
- L.1.4. A 3. oktatási hét végéig a hallgatóknak – pl. előre nem látott óraütközés stb. esetén – lehetősége van a NEPTUN rendszerbeli labor kurzusra való jelentkezésüktől eltérni, szabad férőhely esetén ez akár labor kurzus időpont változtatást is jelenthet. Fentieket a tanszéki honlapon, a "Mérés regisztráció" menüpont alatt tehetik meg. **Azokat a hallgatókat, akik valamely előző félévben már teljesítették a tantárgy labor követelményét, arra kérjük, hogy legyenek szívesek ezen a felületen jelelniük a laborkurzusról, ezzel felszabadítva kollégáik számára az adott időpontot.** (Ez a kurzus időpont-változtatás, át- vagy lejelentkezés nem változtatja meg a NEPTUN kurzusjelentkezés adatokat, nem módosítja a NEPTUN labor kurzus jelentkezést, mivel ezek a NEPTUN rendszerből a szemeszter első napján kimásolt adatokból attól elkülönített, saját (POSEIDON nevű) adatbázisunkban kezelt adatok.)
- L.1.5. Egy adott mérés sikeres elvégzéséhez a csoport minden tagja számára szükséges az adott mérésre vonatkozó, a tanszéki honlapról letölthető „Mérési segédlet” megfelelő szintű ismerete. A mérésre való felkészülést a mérésvezető oktató a mérés megkezdése előtt szóbeli kérdésekkel ellenőrzi, és felkészületlenség esetén pótmérésre utasíthatja a mérőcsoportot. A 4 fős mérőcsoport a méréseket a 2 fő mérésvezető hallgató irányításával és 2 fő segéd közreműködésével közösen végzi el. A mérési feladat elvégzéséért az egész mérőcsoport felelős, a jegyzőkönyv és prezentáció elkészítéséért mindkét mérésvezető hallgató a felelős. Előzetes beosztás alapján a mérőcsoport mérésvezető hallgatói közötti megállapodás szerint a 2 mérésvezető hallgató egyike felel a jegyzőkönyv leadásáért, a másik mérésvezető a prezentáció leadásáért és megtartásáért. Késedelmes leadás, pótlás stb. esetén ez alapján történik a különjárás díj kirovása. A mérési jegyzőkönyvet a tanszéki honlapról letölthető „Mérési jegyzőkönyv és prezentáció tartalmi és formai követelményei” c. dokumentumban foglalt követelményeknek megfelelően kell elkészíteni és azt a 2 mérésvezető közül a jegyzőkönyv leadásáért felelős mérésvezető hallgatónak határidőre (a mérés napját követő második vasárnap éjfélig) a tanszéki honlapon fel kell töltenie.
- L.1.6. Minden mérésről annak a 2 mérésvezetője közül a prezentációért felelős mérésvezető hallgató a szorgalmi időszak utolsó két (13.-14.) hetén a Tanszék beosztása szerint a „Mérési jegyzőkönyv és prezentáció tartalmi és formai követelményei” c. dokumentumban foglalt követelményeknek megfelelően elkészített, határidőre feltöltött mérés prezentációt tart, amelyen számítógépes bemutatóval segített előadás formájában szóban beszámol a mérésről. Az előadás megtartásának feltétele az elfogadott mérési jegyzőkönyv, és a határidőre feltöltött mérés prezentáció. Az elektronikus formátumú prezentáció feltöltésének határideje a prezentációra kijelölt nap reggel 8h.
- L.1.7. A mérés elvégzése után a mérésvezető és mérési jegyzőkönyvet javító oktatók a hallgatók rendelkezésére állnak a hivatalos konzultációs időpontjukban a mérés kiértékelésével kapcsolatban. A + / # beosztás szerinti 6. laborfoglalkozásokon (+11. és #12. oktatási heteken) a prezentációval kapcsolatos személyes konzultációra, az esetlegesen elmaradt mérések pótlására, vagy mérések még a prezentáció elkészítés és leadás, beszámoló előadás megtartása előtti javítására van lehetőség.

L.2. A laboratóriumi munka értékelése

- L.2.1. A határidőre beadott jegyzőkönyvet az oktató 2 munkanapon belül értékeli: elfogadja ($\geq 40\%$), vagy nem fogadja el ($< 40\%$). Döntéséről a tanszéki honlap POSEIDON rendszerén keresztül szöveges értékelés formájában tájékoztatja a mérésvezető hallgatókat. Az elfogadás előfeltétele a mérési eredmények dokumentálásán túl azok áramlástechnikai szemléletű kiértékelése és a releváns következtetések levonása és hibaszámítás. Részletesen ld. a „Mérési jegyzőkönyv és prezentáció tartalmi és formai követelményei” c. dokumentumban. A jegyzőkönyvet esetleges hibáiról - akár elfogadott, akár nem elfogadott - a mérésvezető hallgatók személyesen érdeklődhetnek a mérési jegyzőkönyvet javító oktatónál az eredmény kézhezvételét követő egy héten belül, az oktató által kijelölt hivatalos fogadóórán.
- L.2.2. Ha az oktató a jegyzőkönyvet nem fogadja el ($< 40\%$), annak javítására egy alkalommal van lehetőség. A javított mérési jegyzőkönyvet az értékelést követő egy héten belül kell benyújtani. Ha az ismételten beadott jegyzőkönyv továbbra sem fogadható el ($< 40\%$), azt különjárás díj kirovása ellenében a szorgalmi időszak utolsó napján 16h-ig a hallgató még beadhatja. Ennek elmulasztása, vagy így beadott, de továbbra sem elfogadhatóra értékelt jegyzőkönyv esetén további javításra nincs lehetőség, így mérés prezentáció sem tartható. A mérési beszámoló előadást a szorgalmi időszakban beosztás szerint 13. és 14. heti laborfoglalkozáson tartott mérés prezentáción teljesíteni kell. Ha a beosztás szerint a hallgató nem teljesíti a prezentációt (ld. a „Mérési jegyzőkönyv és prezentáció tartalmi és formai követelményei” c. dokumentum: pl. a prezentáció értékelése $< 40\%$; vagy TVSz szerinti hiányzás stb. esete áll fenn, vagy nincs még elfogadott leadott mérési jegyzőkönyv, ezért nem tudott beosztás szerint prezentálni), de legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napja 16h-ig leadva, azt értékelve elfogadott mérési jegyzőkönyvvel rendelkezik, akkor azt különjárás díj ellenében a pótlási héten rendezett pót-prezentáción egyszer pótolhatja. A prezentáció ismételt pótlására, javítására nincs további más lehetőség.
- L.2.3. A mérések után az L.1.7. pontban megadott vagy a mérésvezető oktatóval egyeztetett időpontban tartott pótmérési alkalmon van lehetőség a mérés pótlására, illetve javításra. Az elfogadott mérési jegyzőkönyvvel rendelkező csoport az oktató megjegyzéseinek figyelembe vételével, szükség esetén egyeztetett –de még a mérés prezentáció előtti – pótmérési időpontban végzett kiegészítő mérésekkel több-let-pontszám megszerzése érdekében egy alkalommal javíthatja mérési munkájának színvonalát.
- L.2.4. A mérési jegyzőkönyv pontszám (max.20p) és a prezentáció pontszám (max.20p) összegét kapja mindkét mérésvezető hallgató. Különjárás díj kirovása mellett a mérési jegyzőkönyv késedelmes beadása ill. késedelmes prezentáció leadás esetén az adható maximális pontszám legfeljebb 50%-ának megfelelő legfeljebb 10pont ill. 10pontra értékelhető külön a mérési jegyzőkönyv ill. prezentáció.
- L.2.5. A 3/2011. sz. Rectori Utasítás szerint elégtelen (1) félévközi jegy ill. fegyelmi eljárás indítás a következmény azon mérésvezető hallgatók számára, aki esetében az írásbeli vagy szóbeli számonkérés (teszt-feladatsor, zárthelyi, mérés zárthelyi, mérési jegyzőkönyv, mérés prezentáció) során bizonyosodott, hogy azokat nem önállóan (részletezve ld. a vonatkozó 2§) készítették.
- L.2.6. Az érdemi mérési közreműködés hiánya pótmérésre való utasítást von maga után. A mérésről való igazolatlan távollét nem pótolható. A TVSz szerint igazoltan elmulasztott mérést pótmérési alkalmon kell pótolni (ld. még L.1.7.), de legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napja 16h-ig le kell adni a mérési jegyzőkönyvet.

L.3. A hallgatók egyéni mérési pontszámainak meghatározása

- L.3.1. Mérési pontszámot az a hallgató kaphat, aki megfelelt (min.50%) mérés zárthelyi minősítéssel és mérésvezető hallgatóként végzett saját mérési feladatából min.40%-ra értékelt mérési jegyzőkönyvvel és min.40%-ra értékelt prezentációval rendelkezik.

A mérések sikeres elvégzéséhez Lajos T.: Az áramlástan alapjai (4. kiadás Budapest, 2008, ISBN 978 963 066 382 3) tankönyv megfelelő fejezeteinek ismerete szükséges. A hivatkozott dokumentumok a tantárgy honlapjának aktuális félévi alkönyvtárából letölthetők:

<http://www.ara.bme.hu/oktatas/tantargy/NEPTUN/BMEGEATAG11/>

Budapest, 2012. november 16.

Dr. Vad János, egyetemi docens, tárgyfelelős, előadó